Експорт зерновим коридором поки не відновився попри продовження угоди – МІУ

Експорт сільськогосподарських товарів у рамках Ініціативи щодо безпечного транспортування агропродукції через Чорне море поки не відновлено, незважаючи на її продовження. Про це повідомив заступник міністра розвитку громад, територій та інфраструктури Юрій Васьков, передає «Голос Америки».

Те, що вчора було сказано всіма сторонами угоди – що вона подовжена, ми вважаємо, що вона просто розблокована. Але поки що на словах. Тому що, незважаючи на вчорашні заяви, і вчора, і сьогодні досі не проінспектоване жодне судно. Тобто 62 судна залишаються в очікуванні інспекції на вхід. Жодна не погоджена всіма сторонами угоди, а саме Росією", – сказав Васьков у четвер, 18 травня.

На переконання заступника міністра, Спільний координаційний центр (СКЦ) у Стамбулі має координувати роботу коридору, а не регулювати через рішення однієї з чотирьох сторін, що робити, а чого не робити.

Він наголосив також, що кількість інспекцій повинна бути достатньою, щоб судна не очікували на них більш як дві доби. Для цього може бути потрібно десять інспекцій на добу, а може й п'ятнадцять або двадцять.

На нашу думку, 16 інспекцій на добу в обидва напрямки – як на вхід, так і на вихід – буде достатньо, щоб не було черги, щоб світ отримував максимум продовольства. Якщо це буде система", – наголосив Васьков.

За даними СКЦ, у п’ятницю, 19 травня заплановано провести три інспекції суден на вхід до Чорного моря.

17 травня Україна, ООН, Туреччина і Росія домовилися про продовження дії Ініціативи щодо безпечного транспортування агропродукції через Чорне море до 18 липня 2023 року.

Росія погрожувала вийти із зернової ініціативи з 18 травня — на половині стандартного чотиримісячного терміну дії угоди — якщо не будуть виконані її вимоги. У квітні та з початку травня її представники у СКЦ неодноразово створювали перешкоди для реєстрації суден у зерновій ініціативі та відмовилися працювати за планами українських портів. Це скоротило включення нових суден у зерновий коридор.

Останнє наразі судно, яке навантажувалося українською агропродукцією в рамках Ініціативи щодо безпечного транспортування зерна та продуктів харчування з українських портів, у середу, 17 травня, вирушило зерновим коридором з України. З початку минулого тижня жодне судно не було пропущено до українських портів в рамках Чорноморської зернової ініціативи.

Постійний представник України при ООН Сергій Кислиця заявляв на засіданні Ради Безпеки ООН, що Росія вдає, ніби має збитки від Чорноморської зернової ініціативи, хоча насправді вдвічі збільшила експорт свого зерна.

Наприкінці липня представники України, Туреччини та ООН підписали у Стамбулі Ініціативу щодо безпечного транспортування зерна та продуктів харчування з українських портів, яка покликана частково розблокувати українські морські порти Одеса, Чорноморськ і «Південний» для експорту зерна та добрив. Аналогічну угоду ООН та Туреччина підписали з Росією. Перше завантажене судно в рамках Ініціативи вийшло з Одеського порту 1 серпня.

«Зернова ініціатива» дозволила розблокувати порти Великої Одеси, які до війни на 80% були воротами для агроекспорту,

підтримати українських аграріїв, збільшити надходження валютної виручки в Україну, стабілізувати світові ціни на продовольство та запобігти суттєвому погіршенню гуманітарної ситуації в державах, які знаходяться на межі голоду, зокрема Ефіопії, Сомалі, Афганістану.

З початку дії «зернової ініціативи», за даними ООН, з українських портів у Чорному морі відправлено 952 судна, які транспортували до країн Африки, Азії та Європи 30,3 млн тонн агропродукції, у тому числі кукурудзи – 15,3 млн тонн, пшениці – 8,3 млн тонн, соняшникової олії – 1,5 млн тонн.